

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	6	9
---	---	---	---

ИСТОРИЯ НА ФИЛОСОФИЯТА

Преподавател: Гл.ас. Д. Дамянова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	45
	Семинарни упражнения	15
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	30
	Доклад/Презентация	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати}	20
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20
3.	Решаване на казуси	20
4.	Текуща самостоятелна работа	20
5.	Изпит	20

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по „История на философията” за социолози има за цел да запознае студентите със същността и спецификата на историко-философския дискурс. Резюмира се съдържанието на „големите разкази” и идейни направления в световната философска мисъл, утвърждава се адекватната употреба на ключови философски понятия, както и безпроблемно ориентиране по различни, често несъизмерими помежду

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

си, философски парадигми. Акцентира се върху основните познавателни нагласи, създадени от древногръцката философска традиция, тяхната еволюция и трансформация под въздействие на християнството, еманципирането на философското познание от теологията, разгръщането на класическата Новоевропейска философия през XVII и XVIII в., претълкуването ѝ през XIX в. (волунтаризъм, марксизъм, екзистенциализъм). Ще се акцентира и върху аналитичното и херменевтичното обновление от XX век, които довеждат до философизиране на науката, историята и религията, изграждащи своите собствени полета в постоянно съизмерване и конкуриране с традиционната философия, феноменологията и структурализма.

Предварителни изисквания:

няма

Критерии за оценяване по шестобална система:

За оценка „Отличен“	Участие в тематични дискусии в часовете при посещаемост над 50%, изготвяне на реферат и представянето му на занятие, съставяне на курсова работа, писмен изпит
За оценка „Много добър“	Изготвяне на реферат и представянето му на занятие, съставяне на курсова работа, писмен изпит
За оценка „Добър“	Съставяне на курсова работа, писмен изпит
За оценка „Среден“	Покриване на минимума при писмен изпит

Очаквани резултати:

Ще бъде направен схематичен обзор на големите философски системи и ще се усвои една специфична концептуалност, което ще допълни социологическите знания на студентите, като ще се стреми да плурализира техния подход към знанието. Запознаването със съвременната философия на свой ред цели да се постигне разширяване на кръгозора, което неизбежно отваря нови хоризонти.

Учебно съдържание

№	Тема:Лекции	Хорариум
1	Предсократическата философия. Митос и Логос. Хераклит. Милетска и Ефеска школи. Питагорейският съюз.	4 ч.
2	Школата на Елеатите. Атомизмът на Левкип и Демокрит. Учението на Сократ и софистическа философия.	2 ч.
3	Философията на Платон. Академията и диалогичната форма. Идеята като парадигма. Учението за човека и идеалната държава. Аристотел и античният перипатетизъм - етически и политически идеи.	4 ч.
4.	Елинистична философия. Неоплатонизъм. Епикур, Пирон, Карнеад, Плотин.	3 ч.
5.	Латинската философията на ранните християнски векове - апологети, патристика. Августин, Боеций.	2 ч.
6.	Зараждане на средновековната схоластика. Диалектики и антидиалектики. Трансценденталната философия в доминиканската традиция през XIII и XIV в. Тома от Аквино, Майстер Екхарт.	2 ч.
7.	Философските програми във Францисканската традиция през XIII и ранния XIV в. Средновековният проблем за универсалиите. Реализъм и номинализъм. Бонавентура, Р. Бейкън, У. Окам.	3 ч.

8.	Флорентинската школа и ренесансовите анти-схоластически философи. Хуманизъм и антропоцентризъм. М. Фичино, Л. Вала. Човекът - <i>Ното Universale</i> – мисловната революция на Коперник. Пантеизъм и натурализъм - Н. Кузански, Джордано Бруно.	3 ч.
9.	Европейското Просвещение. Теорията за общественния договор и идеята за правова държава. Жан-Жак Русо. Начало на политическата философия. Британските емпиристи. Фр. Бейкън, Дж. Лок, Т. Хобс.	4 ч.
10.	Рационалистическа философия - „истини на разума” и „истини на факта”. Р. Декарт, Б. Спиноза, Г. Лайбниц.	3 ч.
11.	Програмата на критическата философия. Имануел Кант. Трансцендентална естетика, аналитика, диалектика. Спекулативен и практически разум. Г. В. Фр. Хегел.	4 ч.
12.	Ницшеанската апология на живота - преценка на ценностите. Шопенхауер, Киркегор. Философия на живота. Прагматизъм.	2 ч.
13.	Историцизъм. Марксизъм. Линията на критическата теория. Фойербах, Маркс, Адорно.	2 ч.
14.	Новата парадигма. Лингвистичен обрат. Линията на позитивизма. Аналитичната философска традиция - Ръсел и Витгенщайн, Куайн и Стросън.	3 ч.
15.	Нагласи и методи на историко-философското изследване през XX в.: херменевтика, феноменология. Кризата на европейската наука. Хусерл, Хайдегер, Гадамер.	4 ч.
	Упражнения:	
1.	Уводно. Определяне на текстовете съгласно интересите на студентите.	1 час
2.	Предсократици до Сократ включително	1 час
3.	Платон и платонизъм	1 час
4.	Аристотел и перипатетици	1 час
5.	Елинизъм (епикурейци, стоици и скептици)	1 час
6.	Апологети, патристика. Августин, Боеций	1 час
7.	Зараждане на схоластиката. Ериугена, Анселм Кентърбърийски	1 час
8.	Доминиканската традиция през XIII и XIV в. (Тома от Аквино, Майстер Екхарт)	1 час
9.	Францисканската традиция през XIII и XIV в. (Роджър Бейкън, Бонавентура, Уилям Окам)	1 час
10.	Флорентинската школа и ренесансовите хуманисти - Марсилио Фичино, Пико делла Мирандола, Лоренцо Вала.	1 час
11.	Европейско Просвещение - Жан-Жак Русо. Томас Хобс, Джон Лок	1 час
12.	Класическа новоевропейска философия XVII-XVIII в. Рене Декарт, Б. Спиноза, Г. Лайбниц	1 час
13.	Имануел Кант. Г. В. Фр. Хегел. Трансценденталният идеализъм	1 час
14.	Претълкуване на философията през XIX в. - Фридрих Ницше, Шопенхауер	1 час
15.	Екзистенциалисти: Киркегор, Жан-Пол Сартр. Херменевтика и феноменология - Хайдегер	1 час

Конспект за изпит

По темите, разглеждани на лекционния курс и упражненията.

Библиография

Вторични източници:

- Бояджиев, Ц. Античната философия като феномен на културата, С., 1994
- Бояджиев, Ц. Неписаното учение на Платон, С., 1984
- Бояджиев, Ц. Студии върху средновековния хуманизъм. С., 1988
- Бояджиев, Ц. Философия на европейското Средновековие. С., 1994
- Бояджиев, Ц. Кръговрат на духа, С., 1998

- Денков, Д. Що е Просвещение? Текстовете, жанровете, контексти около Кантовия „Отговор на въпроса: Що е Просвещение?“, С., 2011 <https://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/491/1/Shto%20e%20prosveshlenie.pdf>
- Жилсон, Е., Бьонер, Ф. Християнската философия. С., 1994
- Каприев, Г. Аргументът на Анселм, С., 1999
- Каприев, Г. Византийската философия, С., 2001, 2011
- Кънев, Ал. Западната философия, първа част: Платон, Декарт, Кант, Хегел. Парадигми, революции, перспективи. Ст.Загора, 2005
- Кънев, Ал. Западната философия, втора част: Витгенщайн, Хайдегер, Гадамер, Дерида. Ст.Загора, 2005
- Лосев, Ал. История на античната философия: Конспективно изложение. С., 1997
- Радев, Р. Антична философия. Ст.Загора, 1994
- Радев, Р. Средновековна философия. Ст.Загора, 1994
- Рикен, Ф. Основен курс по философия. Т.1 Философия на античността, С., 2001
- Ръсел, Б. История на Западната философия. С., т.1-3, 1995
- Хайнцман, Р. Философия на Средновековието, С., 2002

Антологии:

- Г. Каприев, Ц. Бояджиев (съставители). Средновековни философи, част I. С., 1994
- Е. Панова (съставител). Европейска философия XVII-XIX век, части I-II, С., 1985-1988
- И. Колев, Д. Гичева, Х. Паницидис (съставители). Философия. Хронологична антология от Талес до Дерида, С., 2001, 2004
- Р. Радев (съставител). Антична философия. Ст.Загора, 1994
- Х. Паницидис, Е. Минева, С. Панайотов (съставители). Маркс: хетерогенни прочити от XX век. С., 2012

Първични източници:

- Платон. Диалози, т. 1-4, С., 1979-1990
- Аристотел. Категории. С., 1992; Политика. С., 1995
- Сенека. Избрани диалози. С., 1987, 2002; Нравствени писма към Луцилий. Т. 1-2, С., 1994-1996, 2000; За благоденствията. За снизходителността. С., 2001
- Марк Аврелий, Към себе си, С., 1986
- Августин, За природата на доброто. За благодатта и свободата на волята. Враца, 1992; Изповеди. С., 2006, (кн.11) <http://pravoslavie.domainbg.com/06/avgustin/izp01.htm> ; За Божия град. Т. 1-2, С., 2005-2008
- Пиер Абелар. Избрани съчинения, С., 1986 (Етика или познай себе си; Да и Не)
- Пико делла Мирандола, Реч за достойнството на човека, сп. Философски преглед, 1 (1991) кн.1, с. 62-85
- Рене Декарт. Избрани философски произведения, С., 1978 (Разсъждение за метода; Размишления върху първата философия, Първо размишление)
- Жан-Жак Русо. Избрани съчинения. Т. 1-2, С., 1988, 1997 (За обществения договор) http://e-edu.nbu.bg/pluginfile.php/286937/mod_resource/content/0/Rousseau-dooogovor.pdf
- Имануел Кант. Отговор на въпроса Що е Просвещение? <http://www.litclub.com/archiv/broi33/kant.htm>
- Фридрих Ницше. Събрани съчинения. Т. 1-6, С., 2003 (4 Тъй рече Заратустра - За трите метаморфози, За себенадмогването)
- Сьорен Киркегор. Страх и трепет. С., 2009
- Жан-Пол Сартр. Екзистенциализмът е хуманизъм. С., 1994
- Ерих Фром. Бягство от свободата. С., 1992 <http://psihologiabg.com/wp-content/uploads/2011/01/Бягство-от-свободата-Ерих-Фром.pdf>
- Освалд Шпенглер. Залезът на Запада. Т.1-2, С.,1994 (Въведение)
- Лудвиг Фойербах. Избрани произведения, Т.1-2, С.,1966.

- Карл Маркс, Фридрих Енгелс. Избрани произведения в десет тома. Т. 9 Икономическо-философски ръкописи от 1844 г. (извадки), С., 1978
- Георг-Вилхелм Хегел. История на философията. Т.1-3, С., 1961-1966.
- Мартин Хайдегер. Битие и време, С., 2005

Дата: 29.01.2016 г.

Съставил: Гл. ас. Д. Дамянова